

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudce Vadima Hlavatého a soudkyně Pavly Klusáčkové ve věci

žalobce: **Agropo, spol. s r.o.**, IČO 47053607
se sídlem Veleliby 3, Dvory
zastoupený advokátem Mgr. Ing. Václavem Králem,
se sídlem Mánesova 808/22, Hradec Králové

proti

žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**
se sídlem Těšnov 65/17, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 12. 2023, č. j. MZE-1294/2023-14141, ve znění opravného rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 9. 2024, č. j. MZE-66148/2024-14141 (to ve znění opravného rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 9. 2024, č. j. MZE-67014/2024-14141),

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Dosavadní průběh řízení

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým byla zamítnuta jeho odvolání a byla potvrzena rozhodnutí Státního zemědělského intervenčního fondu (dále jen „SZIF“) ze dne 27. 10. 2022:

- I. sp. zn. 22/PEN/100/000094, č. j. SZIF/2022/0618550, jímž SZIF uložil žalobci povinnost zaplatit penále ve výši 47 946,90 Kč z titulu opožděného vrácení části Jednotné platby na plochu zemědělské půdy pro rok 2015
- II. sp. zn. 22/PEN/100/000101, č. j. SZIF/2022/0618627, jímž SZIF uložil žalobci povinnost zaplatit penále ve výši 47 706,30 Kč z titulu opožděného vrácení části Jednotné platby na plochu zemědělské půdy pro rok 2016
- III. sp. zn. 22/PEN/100/000098, č. j. SZIF/2022/0618526, jímž SZIF uložil žalobci povinnost zaplatit penále ve výši 45 839,72 Kč z titulu opožděného vrácení části Jednotné platby na plochu zemědělské půdy pro rok 2017
- IV. sp. zn. 22/PEN/100/000104, č. j. SZIF/2022/0618586, jímž SZIF uložil žalobci povinnost zaplatit penále ve výši 50 876,63 Kč z titulu opožděného vrácení části Jednotné platby na plochu zemědělské půdy pro rok 2018
- V. sp. zn. 22/PEN/100/000096, č. j. SZIF/2022/0618854, jímž SZIF uložil žalobci povinnost zaplatit penále ve výši 26 151,40 Kč z titulu opožděného vrácení části dotace poskytnuté v rámci Platby pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí pro rok 2015
- VI. sp. zn. 22/PEN/100/000097, č. j. SZIF/2022/0618898, jímž SZIF uložil žalobci povinnost zaplatit penále ve výši 26 036,76 Kč z titulu opožděného vrácení části dotace poskytnuté v rámci Platby pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí pro rok 2016
- VII. sp. zn. 22/PEN/100/000095, č. j. SZIF/2022/0618927, jímž SZIF uložil žalobci povinnost zaplatit penále ve výši 25 014,39 Kč z titulu opožděného vrácení části dotace poskytnuté v rámci Platby pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí pro rok 2017
- VIII. sp. zn. 22/PEN/100/000099, č. j. SZIF/2022/0618964, jímž SZIF uložil žalobci povinnost zaplatit penále ve výši 28 050,72 Kč z titulu opožděného vrácení části dotace poskytnuté v rámci Platby pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí pro rok 2018
- IX. sp. zn. 22/PEN/100/000093, č. j. SZIF/2022/0618999, jímž SZIF uložil žalobci povinnost zaplatit penále ve výši 2 622,18 Kč z titulu opožděného vrácení části dotace poskytnuté v rámci Platby na přechodné vnitrostátní podpory pro rok 2015
- X. sp. zn. 22/PEN/100/000102, č. j. SZIF/2022/0619036, jímž SZIF uložil žalobci povinnost zaplatit penále ve výši 2 440,64 Kč z titulu opožděného vrácení části dotace poskytnuté v rámci Platby na přechodné vnitrostátní podpory pro rok 2016
- XI. sp. zn. 22/PEN/100/000103, č. j. SZIF/2022/0619174, jímž SZIF uložil žalobci povinnost zaplatit penále ve výši 2 179,63 Kč z titulu opožděného vrácení části dotace poskytnuté v rámci Platby na přechodné vnitrostátní podpory pro rok 2017
- XII. sp. zn. 22/PEN/100/000100, č. j. SZIF/2022/0619088, jímž SZIF uložil žalobci povinnost zaplatit penále ve výši 2 145,70 Kč z titulu opožděného vrácení části dotace poskytnuté v rámci Platby na přechodné vnitrostátní podpory pro rok 2018

vydaná podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013, čl. 7 prováděcího nařízení Komise (EU) č. 809/2014 a čl. 27 prováděcího nařízení Komise (EU) č. 908/2014.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

Výroky napadeného rozhodnutí jsou ve znění opravného rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 9. 2024, č. j. MZE-66148/2024-14141, kterým byla dle § 70 správního řádu opravena chyba v psaní ve výroku VI. (původně zde bylo uvedeno shodné prvostupňové rozhodnutí jako ve výroku VII.) napadeného rozhodnutí. Toto opravné rozhodnutí pak bylo opraveno rozhodnutím žalovaného ze dne 26. 9. 2024, č. j. MZE-67014/2024-14141, neboť uvádělo nesprávné datum opravovaného napadeného rozhodnutí.

2. Jednotlivá prvostupňová rozhodnutí byla vydána v návaznosti na jednotlivá rozhodnutí SZIF o vrácení dotace. V rámci nich SZIF vyloučil odkladný účinek odvolání dle § 85 odst. 2 písm. a) správního řádu z důvodu naléhavého veřejného zájmu spočívajícího v ochraně finančních zájmů EU, přičemž v této části výroku byla všechna rozhodnutí SZIF o vrácení dotace zrušena rozhodnutím žalovaného ze dne 18. 10. 2021, č. j. MZE-312453/2021-14141.
3. SZIF při výpočtu penále v prvostupňových rozhodnutích postupoval dle § 11a odst. 3 zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů, ve znění do 31. 12. 2022 (dále jen „zákon o SZIF“), s tím, že za počátek období, za které je penále vypočteno, bylo stanoveno datum 12. 6. 2021, tj. den následující po marném uplynutí lhůty pro vrácení dotace stanovené jednotlivými rozhodnutími SZIF o vrácení dotace (ta byla žalobci doručena dne 12. 4. 2021). Jako konec období, za které bylo vypočteno penále, bylo stanoveno datum 25. 5. 2022, kdy žalobce předmětné dotace vrátil.
4. Soud žalobě vyhověl rozsudkem ze dne 2. 12. 2024, č. j. 17 A 4/2024-64, když dospěl k závěru, že je pro počátek běhu lhůty pro vrácení dotace rozhodující až nabytí právní moci rozhodnutí o odvolání, neboť i na počátek běhu této lhůty je nutno vztáhnout odkladný účinek, není-li vyloučen. Ke kasační stížnosti žalovaného byl rozsudek zdejšího soudu následně zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2025, č. j. 8 Afs 277/2024-27. Nejvyšší správní soud přitakal žalovanému, který se přidržel samotného znění § 11a odst. 3 zákona o SZIF, dle něž se lhůta pro vrácení dotace počítá od doručení rozhodnutí SZIF příjemci dotace.

Obsah žaloby

5. Žalobce v žalobě nesouhlasil se stanovením počátku období, za které bylo penále vypočteno. Zdůraznil, že proti všem rozhodnutím o vrácení dotace podal dne 11. 11. 2021 řádně a včas odvolání, které následně dne 23. 11. 2022 doplnil.
6. Za předmět sporu označil žalobce otázku, zda lhůta pro plnění ohledně povinnosti k vrácení dotace běží bez ohledu na právní moc a vykonatelnost prvostupňových rozhodnutí od jejich doručení, či zda běží od nabytí právní moci a vykonatelnosti prvostupňových rozhodnutí. Výklad uplatňovaný správními orgány není ústavněkonformní ani eurokonformní a porušuje základní práva žalobce na spravedlivý proces a základní zásady správního řízení. V prvostupňových rozhodnutích je uvedeno, že nabytí vykonatelnosti již dne 12. 6. 2021, ačkoli vyloučení odkladného účinku odvolání bylo žalovaným zrušeno. Prvostupňová rozhodnutí se tak nemohla stát vykonatelnými dříve, než nabytí právní moci.
7. Žalobce odkázal na čl. 7 prováděcího nařízení č. 809/2014 s tím, že nijak nestanovuje počátek běhu 60denní lhůty pro vrácení dotace. V recitálu 5 prováděcího nařízení č. 809/2014 je zdůrazněna povinnost zajištění uplatňování zásady dobré víry pro případ vymáhání neoprávněně vyplacených částek, což lze v rámci vnitrostátní úpravy chápat jako dodržení zásad a norem správního řízení zejména v otázce nabytí právní moci a vykonatelnosti.

8. Povahu inkasního příkazu ve smyslu čl. 27 prováděcího nařízení č. 908/2014 je nutné chápat v kontextu vnitrostátního práva tak, že se musí jednat o pravomocné rozhodnutí, čemuž nasvědčuje i znění čl. 28 a recitálu 24 prováděcího nařízení č. 908/2014. Žalobce poukázal na § 85 odst. 1 správního řádu, podle něhož má odvolání odkladný účinek, v jehož důsledku nenastává právní moc, vykonatelnost a ani jiné právní účinky rozhodnutí. Nepravomocná prvostupňová rozhodnutí tak nemohla založit počátek běhu lhůty pro vrácení dotace, a tudíž nemohla být tato lhůta použita pro stanovení počátku období, za které bylo vypočteno penále. Penále je svou povahou příslušenstvím, a tudíž sdílí osud hlavní pohledávky, nelze jej požadovat za dobu předcházející splatnosti pohledávky. Lhůta pro vrácení dotace nemohla započít běžet dříve než doručením rozhodnutí žalovaného o odvolání proti rozhodnutím o vrácení dotace.
9. Žalobce poukázal na skutečnost, že § 11a odst. 7 zákona o SZIF není jednoznačný a přesný, neboť proti rozhodnutí o vrácení dotace je přípustný opravný prostředek, který žalobce řádně využil. I toto ustanovení je nutné vykládat v kontextu vnitrostátní úpravy správního řízení.
10. Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2012, č. j. 4 Ads 176/2011-129, citované v napadeném rozhodnutí není případné, neboť se zabývalo rozdílem mezi vykonatelností a jinými právními účinky. Podání odvolání má však zpravidla odkladný účinek vůči všem právním účinkům správního rozhodnutí.

Vyjádření žalovaného

11. Ve vyjádření k podané žalobě žalovaný setrval na stanovisku uvedeném v napadeném rozhodnutí a navrhl, aby soud žalobu pro nedůvodnost zamítl.
12. Žalovaný odkázal na § 11a odst. 3 zákona o SZIF, čl. 27 odst. 1 prováděcího nařízení č. 908/2014 a čl. 7 odst. 2 prováděcího nařízení č. 809/2014. Podle žalovaného mělo zrušující rozhodnutí vliv výhradně na vykonatelnost prvostupňových rozhodnutí, nikoli na počátek běhu lhůty pro výpočet penále, což představuje odlišný právní institut. Argumentace čl. 28 prováděcího nařízení č. 908/2014 je lichá, neboť dané ustanovení řeší započtení pohledávky bez souhlasu dlužníka, rozhodnutí proto musí být v právní moci.
13. K § 11a odst. 7 zákona o SZIF žalovaný uvedl, že se jedná o kompetenční ustanovení, na jehož základě SZIF vymáhá neoprávněně vyplacené finanční prostředky včetně penále. V tomto smyslu je inkasním příkazem rozhodnutí podle správního řádu, přičemž není nijak vyloučena možnost podat odvolání a dané ustanovení nepředstavuje výlukou ze správního řádu. Podle žalovaného je naopak i ve vztahu k § 11a odst. 3 zákona o SZIF právní úprava souladná.
14. Žalovaný zdůraznil, že předmětem vrácení dotací byly žalobcem neoprávněně získané finanční prostředky, se kterými disponoval. Neexistuje rozumný důvod, aby s těmito finančními prostředky žalobce dále disponoval, ačkoli bylo inkasním příkazem (rozhodnutími o vrácení dotace) stanoveno, že tato dispozice byla od počátku neoprávněná.
15. Evropské předpisy stanovují povinnost neoprávněně vyplacené finanční prostředky co nejdříve vymoci zpět, přičemž tyto jsou následně vráceny zpět do fondů EU. Smyslem a účelem čl. 54 nařízení č. 1306/2013 je vymezení obecných pravidel pro členské státy, aby byly ochráněny finanční zájmy EU a aby bylo zajištěno zpětné získání plateb ve stanovené lhůtě. Evropské předpisy neznají pojem právní moc ani správní řízení. Smyslem odvolacího

řízení přitom nesmí být odloženo lhůty pro vrácení dotace, a to s přihlédnutím k důsledkům, které mohou být při nedodržení lhůt k vydání inkasního příkazu k tíži členským státům.

16. Žalovaný poukázal na skutečnost, že žalobce nijak nerozporoval skutečnost, že finanční prostředky z dotací neměl získat a ani s nimi disponovat.

Posouzení žaloby soudem

17. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházející přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu [§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)].
18. Soud rozhodl bez jednání, jelikož účastníci na výzvu soudu dle § 51 odst. 1 s. ř. s., kterou soud vydal po zrušení svého předchozího rozsudku, nereagovali. Lze dodat, že před vydáním předchozího rozsudku proběhlo jednání dne 2. 12. 2024, při němž účastníci neuvedli žádná nová, podstatná tvrzení ani nenavrhli žádné důkazy.
19. Po posouzení věci soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
20. Podle § 11a odst. 3 zákona o SZIF *lhůta pro vrácení dotace se počítá od doručení rozhodnutí Fondu příjemci dotace. V případě dotace poskytnuté výhradně z národních zdrojů je stanovena lhůta pro vrácení dotace 60 dnů.*
21. Podle § 11a odst. 4 věta první zákona o SZIF *v případě, kdy příjemce dotace nedodrží lhůtu stanovenou pro její vrácení, je povinen zaplatit Fondu penále ve výši 1 ‰ denně z částky dotace, kterou je povinen vrátit, nejvýše do výše této částky.*
22. Podle § 11a odst. 7 zákona o SZIF *řízení o vrácení dotace podle odstavců 1 a 2 a řízení o povinnosti zaplatit penále podle odstavce 4 se ukončí rozhodnutím vydaným Fondem; vrácení dotace a zaplacení penále vymáhá Fond.*
23. Podle čl. 7 odst. 2 věta první prováděcího nařízení č. 809/2014 *úroky se vypočítají za období od uplynutí platební lhůty pro příjemce uvedené v inkasním příkazu, která nesmí být stanovena na více než 60 dnů, do okamžiku vrácení nebo odečtení částky.*
24. Podle čl. 27 odst. 1 prováděcího nařízení č. 908/2014, *nestanoví-li předpisy z jednotlivých odvětví zemědělství jinak, úroky z neoprávněných plateb, které mají být získány zpět v důsledku nesrovnalosti nebo nedbalosti, se vypočítají za období mezi okamžikem uplynutí platební lhůty pro příjemce uvedené v inkasním příkazu a datem vrácení nebo odečtení částky. Platební lhůta nesmí být delší než 60 dnů od vydání inkasního příkazu.*
25. Soud konstatuje, že je vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v rozsudku sp. zn. 8 Afs 277/2024, přičemž není dán žádný z výjimečných důvodů pro prolomení této vázanosti (relevantní změna skutkového či právního stavu nebo judikatury). Soud tedy níže shrnuje závěry a argumenty citovaného rozsudku a v podrobnostech na něj plně odkazuje.
26. Citovaný rozsudek (body 11–15) se nejprve zabýval žalovaným nastolenou možností položení předběžné otázky Soudnímu dvoru EU, přičemž dospěl k závěru, že otázka, zda se odkladný účinek odvolání proti rozhodnutí o vrácení dotace vztahuje i na běh platební lhůty pro vrácení dotace, je otázkou vnitrostátního práva. Citovaný rozsudek (bod 16) pak podotkl, že odkázal-li zdejší soud na své dřívější rozsudky, ty nebyly napadeny kasační stížností, daná problematika tudíž nebyla Nejvyšším správním soudem dosud řešena.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

27. Citovaný rozsudek (body 17–22) ve vztahu k § 11a odst. 3 zákona o SZIF zdůraznil základní výkladové pravidlo, že je třeba na prvním místě vycházet z textu zákona. Z dikce dotčeného ustanovení je nutno jednoznačně dovodit, že lhůta pro vrácení dotace běží vždy již od doručení prvostupňového rozhodnutí. Právní moc rozhodnutí, od níž počítal lhůtu zdejší soud, je institutem odlišným. Pravidlo zakotvené v dotčeném ustanovení totiž představuje speciální úpravu oproti obecně zakotvenému odkladnému účinku podaného odvolání (§ 85 odst. 1 správního řádu), a má před obecným pravidlem přednost. Výklad připouštějící odkladný účinek odvolání pro běh lhůty pro vrácení dotace by text dotčeného ustanovení popřel a znění zákona fakticky nahradil. Výkladu žalovaného svědčí i záměr zákonodárce, tj. důvodová zpráva, přičemž není ani v rozporu se smyslem a účelem dotčeného ustanovení a nezpochybňuje ho ani další vývoj právní úpravy (znění dotčeného ustanovení účinné od 1. 1. 2023 a důvodová zpráva k příslušné novele zákona).
28. Citovaný rozsudek (body 23–24) dodal, že stanovení povinnosti hradit penále bez ohledu na podané odvolání proti rozhodnutí o povinnosti vrátit dotaci se nijak nevymyká ani úpravě obdobných institutů v jiných právních předpisech. Například v § 22 odst. 8 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, stanovil zákonodárce pravidlo přísnější než v dotčeném ustanovení, penále totiž běží bez ohledu na to, že by bylo o povinnosti dotaci vrátit rozhodnuto alespoň prvostupňovým rozhodnutím. V případě vrácení dotace dle dotčeného ustanovení může příjemce dotace předejít placení penále tím, že zaplatí v souladu se zákonem stanovenou lhůtou. Tím neztrácí možnost s prvostupňovým rozhodnutím polemizovat a v případě úspěchu v odvolacím řízení mu bude platba vrácena jako přeplatek.
29. Citovaný rozsudek (bod 25) proto uzavřel, že v dané věci neshledal žádné nejasnosti či nesrozumitelnosti, pro něž by nebylo možné vycházet v projednávaném případě z doslovného znění dotčeného ustanovení. Citovaný rozsudek (bod 26) přitom neshledal důvod aplikovat zásadu *in dubio mitius*, jak to učinil zdejší soud, poněvadž v daném případě neexistují dva rovnocenné (konkurenční) výklady, které by svědčily možnosti tuto zásadu v nynější věci využít. Na výklad dotčeného ustanovení pak nemůže mít vliv ani délka řízení o odvolání proti rozhodnutí o vrácení dotace.
30. S ohledem na to, že citovaný rozsudek vyčerpал celou a jedinou spornou otázku, přičemž se vypořádal s veškerými argumenty žalobce, nemá již soud co dodat a nezbývá mu než uzavřít, že žaloba je nedůvodná.

Závěr

31. Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
32. Protože žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady v řízení nevznikly, soud ve druhém výroku rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost, jen je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu [§ 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s.].

V takovém případě je třeba kasační stížnost podat ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení písemného vyhotovení rozsudku. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 26. února 2026

Milan Tauber v.r.
předseda senátu